
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Pertama
Sidang Akademik 2004/2005

Oktober 2004

RPK 231 – Prinsip-Prinsip Perancangan

Masa: 3 jam

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **SEMBILAN** muka surat yang tercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab **SEMUA** soalan dari **BAHAGIAN A** dan **BAHAGIAN B**.

Terdapat 40 (empatpuluh) soalan dalam Bahagian A. Tanda jawapan di atas kertas OMR yang disediakan. Semua calon **WAJIB** menyerahkan kertas jawapan OMR bersama-sama dengan kertas soalan.

BAHAGIAN A (40 markah)

1. Antara fungsi Pelan Struktur adalah seperti di bawah.... **KECUALI:**
 - (a) Mentafsir Dasar-Dasar Negara dan Wilayah
 - (b) Menentukan Matlamat, Polisi dan Cadangan Umum
 - (c) Menyediakan Rangkakerja Bagi Pelan-Pelan Susunatur
 - (d) Menyediakan Panduan Bagi Kawalan Pembangunan
2. Perundangan Sistem Pelan Pembangunan yang diamalkan di Negeri-negeri Semenanjung Malaysia mengarahkan penyediaan Pelan Struktur Negeri dan Pelan Tempatan Daerah. Arahan ini terdapat dalam:
 - (a) Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976, Akta 172
 - (b) Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 1995, Akta A933
 - (c) Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 1998, Akta A933
 - (d) Akta Perancangan Bandar dan Desa 1986, Akta 174
3. Antara bidang kajian yang dicadangkan dalam penyediaan Pelan Struktur adalah..... **KECUALI:**
 - (a) pertanian
 - (b) rekreasi dan riadah
 - (c) landskap dan pemuliharaan
 - (d) pembalakan dan perhutanan
4. Fakta manakah yang **TIDAK** betul mengenai Pelan Tempatan?
 - (a) Boleh disediakan bersama-sama Pelan Struktur
 - (b) Boleh disediakan dahulu daripada Pelan Struktur
 - (c) Jangkamasa antara 5 hingga 10 tahun
 - (d) Meliputi sebahagian kecil kawasan Pelan Struktur
5. Fakta manakah yang **TIDAK** betul mengenai Pelan Struktur:
 - (a) Biasanya disediakan dahulu daripada Pelan Tempatan
 - (b) Merupakan pelan perincian dan taktikal
 - (c) Jangkamasa antara 15 hingga 20 tahun
 - (d) Meliputi keseluruhan kawasan Pihak Berkuasa Tempatan
6. Sesebuah Pelan Tempatan mungkin merupakan sebuah Pelan-pelan berikut **KECUALI:**
 - (a) Pelan Kawasan Kecil
 - (b) Pelan Subjek
 - (c) Pelan Kawasan Tindakan
 - (d) Pelan Induk

- 3 -

7. Struktur bentuk bandar-bandar baru yang dirancang oleh jururancang selepas perang dunia kedua lebih berkonsepkan kepada:
 - (a) konsep unit kejiranan
 - (b) konsep berpusat
 - (c) konsep berselerak
 - (d) konsep empat segi dengan pola berjajar
8. Bandar-bandar awal yang dijumpai di Mesopotamia seperti Ur, Lagash, Eridu, Tell Al-'Ubaid dan Erech dipercayai telah wujud pada kira-kira tahun:
 - (a) 2500 B.C.
 - (b) 6500 B.C.
 - (c) 3500 B.C.
 - (d) 1500 B.C.
9. Kebanyakan bentuk atau konsep awal pembinaan bandar-bandar baru telah dipengaruhi oleh:
 - (a) Komponen gunatanah
 - (b) Pusat bandar
 - (c) Sistem rangkaian jalan raya dan pengangkutan
 - (d) Susunatur tempat kediaman
10. Mahallah (kejiranan) dalam perancangan bandar Islam mempunyai purata 60 unit rumah atau 300 orang penduduk dengan kemudahan komuniti utamanya seperti berikut**KECUALI**:
 - (a) surau
 - (b) sekolah dan kawasan permainan
 - (c) kedai berpusat
 - (d) tanah perkuburan
11. Konsep 'Machizukuri' adalah salah satu komponen penting dalam proses perancangan bandar di Jepun. Konsep ini :-
 - (a) Melibatkan input penduduk tempatan dalam membina bandar
 - (b) Mengkelaskan zon-zon tertentu untuk tujuan-tujuan pembangunan yang terperinci
 - (c) Mengutamakan kawasan hijau sebagai elemen utama bandar
 - (d) Merupakan satu konsep yang diveduk dari negara-negara Barat
12. "Sustainable Development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs."

- Pengisytiharan ini terdapat dalam:

 - (a) The Jane Maslow Report
 - (b) The X-Files
 - (c) The Brundtland Report
 - (d) The Henry Gurney Report

- 4 -

13. "AMANAHA" dalam konteks menjaga hubungan antara manusia dengan Pencipta yang dinyatakan dalam Doktrin Perancangan Sejagat dapat dicerminkan dalam perkara berikut:
- (a) Merancang kemudahan sosial melebihi piawaian yang ditetapkan;
 - (b) Merancang suatu kawasan perumahan dengan meletakkan piawaian yang minimum;
 - (c) Meletakkan elemen pada tempat yang sesuai semasa merancang;
 - (d) Merancang berasaskan kepada fakta yang benar.
14. Sudah menjadi suatu kelaziman bagi orang-orang asli di Australia untuk membakar hutan-hutan disekeliling mereka. Salah satu dari berikut **bukannya** tujuan mereka membakar hutan:-
- (a) Tanggungjawab budaya terhadap tanah
 - (b) Untuk menyuburkan tanah
 - (c) Mengawal kebakaran dari terus merebak ke kawasan lain
 - (d) Suatu aktiviti masa lapang
15. Dalam kegiatan kitar semula, botol kaca perlu dimasukkan ke dalam:-
- (a) Tong Biru
 - (b) Tong Hijau
 - (c) Tong Jingga
 - (d) Tong Sampah
16. Kawasan berikut selalunya **TIDAK** perlu diserahkan kepada pihak berkuasa tempatan selepas kelulusan Perancangan diperolehi:
- (a) Taman awam
 - (b) Jalan-jalan utama
 - (c) Kawasan loji pembetungan
 - (d) Jalan dalaman sebuah kondominium
17. Urusetia bagi permohonan Ubah Syarat adalah:-
- (a) Majlis Perbandaran
 - (b) Pejabat Tanah dan Galian
 - (c) Pejabat Tanah Daerah
 - (d) Jabatan Perancangan Bandar dan Wilayah
18. Yang mana satukah dari elemen berikut yang harus diletak jauh dari kawasan perumahan:-
- (a) Taman rekreasi
 - (b) Kilang kertas
 - (c) Pusat pengutipan sampah
 - (d) Surau

- 5 -

19. Berbeza dengan seorang tukang tilik, seorang perancang harus menggunakan _____ dalam membuat perancangan.

- I. lojik
- II. ramalan
- III. akal
- IV. agakan

- (a) I, II, III
- (b) II, III, IV
- (c) I, II, IV
- (d) Semua di atas

20. Proses kelulusan Pembangunan melibatkan peringkat-peringkat berikut:-

- I. Pecah sempadan
- II. Pelan bangunan
- III. Tukar syarat
- IV. Susunatur

Susunan kelulusan selalunya mengikut turutan berikut:

- (a) I, II, III, IV
- (b) II, III, IV, I
- (c) III, IV, I, II
- (d) IV, III, II, I

21. Falsafah Perancangan dan Pembangunan sejagat mengambilkira perkara-perkara berikut, **KECUALI**:

- (a) Eksploitasi sumber-sumber alam secara optimum
- (b) Perubahan secara kuantitatif dan kualitatif
- (c) Manusia dijadikan sebagai fokus Pembangunan
- (d) Aktiviti pelbagai dimensi

22. Dalam prinsip Perancangan sejagat, institusi pendidikan harus diletakkan di kawasan:

- (a) Berhampiran kawasan rekreasi
- (b) Pintu masuk sesebuah bandar
- (c) Kawasan perindustrian
- (d) Kawasan kejiranan

23. Hierarki jalan raya yang dipraktikkan di Seberang Perai adalah seperti berikut:

- (a) 20', dan 132' sahaja
- (b) 10', 15', 150' sahaja
- (c) 20', 40', 60', 66', 100', 132'
- (d) 40', 60', 90' dan 150'

24. Perjalanan bermaksud:
- (a) Pergerakan dari asal ke destinasi.
 - (b) Pergerakan dari satu titik ke satu titik bagi laluan sehalu
 - (c) Tiada pergerakan
 - (d) Pergerakan ke beberapa penjurru
25. Perbezaan antara lalu lintas terus dengan lalu lintas lencongan ialah:
- (a) Pergerakan melalui Lebuhraya
 - (b) Jenis kenderaan bermotor
 - (c) Perjalanan menggunakan motorkar
 - (d) Lalu lintas terus menembusi pusat bandar manakala lalu lintas lencongan merupakan perjalanan yang elakkan pusat bandar
26. Perjalanan hanya merangkumi:
- (a) Pejalan kaki sahaja
 - (b) Pejalan kaki, kereta, motorsikal, bas, lori, teksi dan kenderaan-kenderaan lain
 - (c) Bas, teksi dan lori sahaja
 - (d) Feri dan kapal terbang
27. Antara tujuan bancian pengangkutan awam ialah:
- (a) Untuk memahami ciri-ciri pengangkutan awam
 - (b) Untuk pembesaran jalan raya
 - (c) Untuk menyediakan sistem tempat letak kereta
 - (e) Untuk membina jambatan
28. Merancang merupakan usaha untuk:
- (a) membangun sesuatu kawasan bagi tahun tertentu berasaskan keperluan sosio-ekonomi, fizikal, dan dasar negara
 - (b) membangun penempatan tepi pantai sahaja
 - (c) membina kawasan pelancongan sahaja
 - (d) memaju kawasan pusat bandar sahaja
29. Komponen penting yang perlu diambilkira dalam perancangan ialah:
- (a) memahami ciri-ciri kegunaan tanah, sosio-ekonomi, fizikal, alam sekitar, perumahan, infrastruktur, organisasi dll.
 - (b) Memahami banjaran gunung ganang, flora dan fauna, dan perikanan
 - (c) Dasar Ekonomi Baru
 - (d) Jumlah penduduk dan Unit Kediaman

30. Kawalan Pembangunan merupakan satu kaedah yang digunakan oleh Pihak Berkuasa Tempatan untuk:-
- (a) merancang dan mengawal pembangunan mengikut arah dan dasar yang ditentukan.
 - (b) merancang dan menghadkan ketinggian bangunan
 - (c) merancang pusat bandar
 - (d) mengarah pemaju mengadakan mesyuarat
31. Pelan pembangunan yang digunapakai di MPPP ialah:
- (a) Pelan struktur
 - (b) Pelan struktur dan pelan tempatan
 - (c) Pelan Pelancongan
 - (d) Pelan pertanian
32. Apakah cabaran utama perancangan landskap abad ke-21?
- (a) Melahirkan kawasan perlandskap yang mempunyai nilai estetik yang tinggi
 - (b) Menampung pertambahan penduduk dunia dengan sumber alam yang terhad
 - (c) Menarik minat ramai masyarakat untuk berkecimpung dalam bidang ini
 - (d) Mewujudkan perlandskap yang berteraskan "eco-tourism"
33. Apakah punca utama yang menyebabkan berlakunya masalah alam sekitar pada masa ini ?
- (a) Ia sememangnya satu proses yang berlaku secara semulajadi
 - (b) Manusia kurang mempunyai ilmu teknikal untuk mengurus alam sekitar
 - (c) Manusia bersifat tamak dan sering mengutamakan kekayaan ekonomi
 - (d) Dunia sudah uzur dan hampir kepada penghujungnya
34. Apakah yang dimaksudkan dengan "I-it" ?
- (a) Hubungan manusia menawan alam sekitar
 - (b) Hubungan manusia dengan manusia
 - (c) Hubungan manusia mengadaptasi alam sekitar
 - (d) Hubungan manusia dengan tuhan
35. Laporan Cadangan Pemajuan (LCP) perlu disediakan sebagai memenuhi keperluan kelulusan Kebenaran Merancang. Antara maklumat yang penting dalam LCP adalah seperti berikut **KECUALI** :
- (a) Pembangunan sekitar tapak
 - (b) Hal-ehwal hakmilik tanah
 - (c) Carta organisasi agensi kerajaan.
 - (d) Maklumat topografi tapak.

- 8 -

36. Perunding berikut terlibat secara langsung dengan projek pembangunan dari peringkat pengesanan tanah sehingga projek mula dilaksanakan.
- (a) Akitek
 - (b) Jurutera Awam
 - (c) Jurukur Bahan
 - (d) Perancang Bandar
37. LCP tidak dapat diterima oleh Pihak Berkuasa Perancang disebabkan oleh perkara berikut **KECUALI**:
- (a) Maklumat tidak mencukupi
 - (b) Maklumat tidak tepat.
 - (c) Tiada sokongan dari lain-lain kajian
 - (d) Pihak yang menyediakan LCP kurang kemahiran
38. Aspek penting yang perlu perhatian semasa menyediakan Pelan Susunatur adalah:
- (a) Semua komponen-komponen utama perancangan telah dikenalpasti untuk kajian.
 - (b) Tanah amat berpotensi untuk pembangunan.
 - (c) Pemaju meramalkan keuntungan yang tinggi di akhir projek.
 - (d) Perancang Bandar berpengalaman terlibat dengan penyediaan pelan
39. Kenyataan tepat mengenai Analisis Pembangunan Sekitar ialah:
- (a) Analisis gunatanah, kemudahan infrastruktur, utiliti, pembangunan sedia ada dan arah aliran pembangunan dan struktur demografi.
 - (b) Keadaan pasaran harta, pembangunan sekitar tapak dan kemudahan awam.
 - (c) Sistem jalan raya, komunikasi, alam sekitar dan pekerjaan penduduk.
 - (d) Dasar pembangunan kerajaan, strategi Pelan Struktur dan Pelan Tempatan dan Alam Sekitar.
40. Pelan Susunatur atau Pelan Pembangunan perlu memenuhi keperluan dan piawai perancangan yang telah ditetapkan. Antara komponen penting dalam piawai perancangan adalah berikut **KECUALI**:
- (a) Lalulintas dan Pengangkutan.
 - (b) Perumahan
 - (c) Struktur Bandar
 - (d) Rekreasi dan Landskap.

BAHAGIAN B: (Jawab SEMUA soalan)**Sila Gunakan Kertas Berasingan Untuk Setiap Soalan**

1. (a) Senarai dan huraikan prinsip-prinsip perancangan lalu lintas yang relevan untuk pengetahuan seorang pegawai perancang.

(10 markah)

ATAU

- (b) Apakah yang dimaksudkan dengan pelan pembangunan. Mengapakah kawalan pembangunan penting untuk memajukan sesuatu kawasan.

(10 markah)

2. Bandar-bandar di seluruh dunia telah dirancang dan dibangunkan mengikut tema atau gelaran. Dengan mengambil contoh empat tema atau gelaran bandar-bandar tersebut, huraikan ciri-ciri susunatur, skapbandar (*townscape*) dan komponen aktiviti yang terdapat di dalamnya.

(10 markah)

3. Teras utama Dasar Perancangan dan Pembangunan Sejagat (DPPS) ialah untuk mengintegrasikan nilai kerohanian dalam perancangan dan pembangunan. Huraikan konsep doktrin perancangan dan pembangunan tersebut.

(10 markah)

4. Kejadian membakar jerami di Lebuhraya Utara Selatan dikatakan punca asap tebal menyelubungi laluan tersebut dan mengakibatkan kemalangan lalu lintas. Sesetengah pihak menyarankan agar para petani hanya membakar jerami pada sebelah petang. Ulas isu ini dari sudut prinsip perancangan.

(10 markah)

5. Pelan Susunatur yang telah mematuhi piawai perancangan serta lain-lain aspek teknikal yang berkaitan akan dapat mewujudkan sebuah pembangunan yang seimbang, sensitif dengan alam sekitar serta memenuhi kehendak masyarakat. Bincangkan kenyataan ini.

(10 markah)

6. Peranan Perancang bandar amat mencabar khususnya dalam membentuk sebuah perbandaran yang berdaya maju, boleh bertahan lama serta memenuhi keperluan jangka panjang. Bincangkan apakah aspek-aspek yang perlu diambil perhatian oleh Perancang Bandar semasa perancangan awal?

(10 markah)